

Aangetekend
Het College van Gedeputeerde Staten
van de provincie Groningen
t.a.v. de heer H. Staghouwer
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

Tevens per email:
h.staghouwer@provinciegroningen.nl

prof. mr. T. Barkhuysen
advocaat

Advocaten en notarissen
Strawinskylaan 2001
Postbus 75640
1070 AP Amsterdam
Nederland
T +31 20 546 03 90
F +31 20 546 07 10
tom.barkhuysen@stibbe.com
www.stibbe.com

Onze ref.
TB/AaK 1023079-16123983
Datum
5 maart 2015

Doorlevering van gronden aan Staatsbosbeheer, Groninger Landschap en Natuurmonumenten + Wob-verzoek

Geacht college,

Als advocaat en gemachtigde van de Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters (hierna: "VGG"), gevestigd te Hoenderloo, vraag ik uw aandacht voor het volgende.

Recentelijk heeft de VGG vernomen dat uw provincie voornemens is om gronden door te leveren aan Staatsbosbeheer, Stichting Het Groninger Landschap en Natuurmonumenten (**bijlage**). Deze voorgenomen doorleveringen zijn (vermoedelijk) in strijd met het staatssteunrecht en/of het gelijkheidsbeginsel. Dit licht ik hierna toe.

De doorlevering aan Staatsbosbeheer geschiedt, zo valt uit de berichtgeving af te leiden, niet tegen een marktconforme waarde en daarmee wordt met overheidsmiddelen een voordeel verstrekt aan Staatsbosbeheer. Er blijkt namelijk niet (en het is evenmin aannemelijk) dat de terbeschikkingstelling van grond door Staatsbosbeheer evenveel waard is als de gronden die Staatsbosbeheer zal verkrijgen. Dit is in strijd met het staatssteunrecht nu Staatsbosbeheer als een onderneming in de zin van artikel 107 van Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie ("VWEU") kwalificeert. Staatsbosbeheer verricht namelijk verschillende economische activiteiten (o.m. het organiseren van excursies, het verhuren van woningen/kampeerruimte en het verkopen van producten) waarmee zij rechtstreeks concurreert met particulieren. In die zin onderscheidt Staatsbosbeheer zich niet van andere terrein beherende organisaties ("TBO's") zoals Natuurmonumenten en de 12LANDSCHAPPEN (waartoe Stichting Het Groninger Landschap behoort). De gemaakte afspraken zijn daarom niet juridisch afdwingbaar. U dient, behoudens de mogelijkheid dat anderszins is voldaan aan de regels van het staatssteunrecht, niet over te gaan tot doorlevering van de gronden aan Staatsbosbeheer.

De doorlevering van de gronden aan Stichting Het Groninger Landschap en Natuurmonumenten is eveneens (vermoedelijk) onrechtmatig. Vooropgesteld zij dat de selectie van de Stichting Het Groninger Landschap en Natuurmonumenten als koper van de gronden niet is geschied nadat eventuele andere geschikte particuliere gegadigden zijn benaderd. Er is zonder een (voor de VGG bekende)

goede reden voor de Stichting Het Groninger Landschap en Natuurmonumenten als kopers gekozen waarmee uw college heeft gehandeld in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Daarbij komt dat in de Notitie beheer en eigendom is bepaald dat iedere gegadigde de mogelijkheid moet hebben om (natuur)gronden te kopen. In de notitie hebben de provincies aldus het IPO "uitgewerkt hoe invulling wordt gegeven aan dit principe van gelijkberechtiging".¹ In deze notitie wordt aangegeven dat gelijkberechtiging inhoudt dat iedereen gelijke kansen krijgt en dat verkoop van gronden "openbaar, transparant en marktconform" dient te geschieden.² U handelt aldus ook in strijd met de invulling van het gelijkheidsbeginsel zoals deze voortvloeit uit de notitie, tenzij u kunt aantonen dat vóór de totstandkoming van deze notitie een notariële akte is verleden met betrekking tot deze gronden.

Voor de VGG staat evenmin voldoende vast of de (voorgenomen) transacties conform het staatssteunrecht zijn nu zij geen inzicht heeft in de taxaties die zouden zijn verricht en dus geen uitsluitel bestaat over de vraag of de Stichting Het Groninger Landschap en Natuurmonumenten inderdaad een marktconforme prijs zullen betalen.

In dat licht verzoek ik uw college namens de VGG, zo nodig met een beroep Wet openbaarheid van bestuur, om de volgende informatie binnen uiterlijk vier weken na dagtekening van deze brief te verstrekken en op de volgende vragen te antwoorden:

- Alle stukken (o.m. contracten, correspondentie) op basis waarvan uw college meent dat de doorlevering van de betreffende gronden aan Staatsbosbeheer, Stichting Het Groninger Landschap en Natuurmonumenten juridische afdwingbaar is.
- Waarom meent uw college dat het toegestaan is om Staatsbosbeheer, die eveneens economische activiteiten verricht en daardoor kwalificeert als een onderneming in de zin van artikel 107 VWEU, gronden onder de marktwaarde, althans niet op basis van een taxatie van een deskundige, door te kunnen leveren? De VGG verzoekt uw college om alle stukken (in het bijzonder advies van advocaten en ambtenaren) over de verenigbaarheid van deze transactie met het staatssteunrecht openbaar te maken.
- Alle stukken waarin de gronden die doorgeleverd worden aan Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Stichting Het Groninger Landschap getaxeerd worden. Voor zover geen taxatie is verricht, verneemt de VGG graag van uw college hoe dit zich verhoudt tot het staatssteunrecht.
- Alle stukken waaruit blijkt om welke redenen is gekozen voor Natuurmonumenten en Stichting Het Groninger Landschap als kopers van de betreffende gronden. Voor zover dergelijke stukken niet bestaan verneemt de VGG graag van uw college op welke gronden u deze keuze heeft gemaakt.

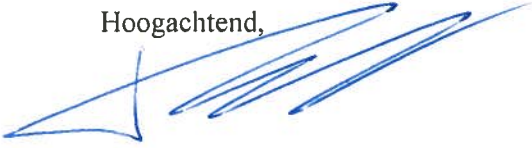
¹ <http://www.ipo.nl/publicaties/provincies-geven-invulling-aan-gelijkberechtiging-bij-natuurontwikkeling>.

² Zie pagina 2 e.v. van de Notitie Beheer en Eigendom.

Stibbe

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zie uw snelle reactie op dit verzoek graag binnen vier weken tegemoet.

Hoogachtend,

T. Barkhuysen

Bijlage

04/02/2015

Provincie Groningen draagt 450 hectare grond over aan natuurorganisaties

De provincie Groningen gaat 450 ha natuurgrond overdragen en verkopen aan de natuurorganisaties Staatsbosbeheer, Stichting Het Groninger Landschap en Natuurmonumenten. Het gaat vooral om grond die de provincie heeft aangekocht om landinrichtingsprojecten in Groningen uit te kunnen voeren. Doel van deze projecten is het realiseren van het Natuurnetwerk Nederland. De grond is in veel gevallen al ingericht als natuurgebied en het beheer wordt vaak ook al door de betreffende organisatie gedaan.

De feitelijke doorlevering zal de komende jaren zijn beslag krijgen. Een belangrijk deel van de gronden ligt in het gebied van de Landinrichting Haren, te weten het Zuidlaardermeer- en Drentse Aa-gebied, en in Midden-Groningen.

Staatsbosbeheer heeft met de provincie een overeenkomst afgesloten waarin afgesproken is dat de organisatie als tegenprestatie grond beschikbaar gaat stellen om zo te helpen opgaven die er liggen in een bepaald gebied te realiseren. Met Natuurmonumenten en Groninger Landschap is afgesproken dat zij de natuurgronden van de provincie kopen tegen de geldende marktwaarde voor natuurgrond. De provincie Groningen voldoet hiermee aan Europese regels over gelijkberechtiging en marktwerking.

bron: Provincie Groningen, 03/02/15